

جزوه تاریخ ادبیات

کنی ور

مولفه دکتر هدی تقیی

رفقای سخت کوش من، سلام!

باتوجه به افزایش روز افزون قیمت کتاب و لوازم تحصیلی، بهتر است کمی از دشواری‌های هم بگاهیم؛ به همین منظور این درسنامه هدیه‌ای هرچند ناچیز از طرف حقیر، برای شما عزیزان است.

اشتراك گذاري، کپي کردن و هرگونه استفاده غير تجاري از اين جزو، بلامانع است.

برای کیفیت این جزو وقت و انرژی بسیار زیادی صرف شده است اما — مانند هر اثر دیگری — خالی از اشکال نیست؛ باعث افتخار خواهد بود که دانش آموزان عزیز، اولیای گرامی و همکاران محترم نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را جهت بهبود این جزو به آیدی اینستاگرام @Moghimiedu یا شماره واتسپ ۰۹۹۳۱۱۳۳۴۸ ارسال نمایند.

فهرست

۳	سبک شناسی
۶	آثار و نامها
۸	ترجمه‌ها
۸	القاب و اسامی
۹	سایر نکات
۱۲	سوالات چهار گزینه‌ای
۱۷	پاسخ‌های تشریحی
۱۹	پاسخنامه کلیدی

بکشنه

۱. ادبیات تعلیمی

قصد مولف: بازگو کردن موضوعات رفتاری، اخلاقی یا مسائل اجتماعی و پندآموز به روش پند و اندرز

هدف این آثار: آموزش و تعلیم

کلمات کلیدی: حکمت، اخلاق، مذهب و دانش‌هایی از معارف بشری

نمونه آثار: قابوس نامه، گلستان و بوستان، بهارستان، تاریخ بیهقی کلیله و دمنه، مثنوی معنوی، تحفه الاحرار، داستان‌های صاحبدلان و برخی آثار طنز

- « گاهی برای افزایش جذابیت و گیرایی، آثار تعلیمی را به صورت تخیلی – ادبی می‌آورند.
- « گاهی در ادبیات تعلیمی برای انتقال موضوع از شیوه‌ی مناظره استفاده می‌شود. قطعه مست و هشیار از پروین اعتمادی و برخی گفت و گوهای موجود در آثار نظامی از نمونه‌های مناظره‌اند.

۲. ادبیات سفر و زندگی

❶ به طور کلی می‌توان نام این دسته را زندگی‌نامه گذاشت؛ زیرا در کتاب درسی به سفرنامه و خاطره‌نگاری هم اشاره شده و آنها را نیز زیر مجموعه زندگی‌نامه در نظر گرفته‌اند.

سفرنامه: شرح زمان، مکان، جزئیات و احوالات اشخاص / مانند: سفرنامه ناصرخسرو

خاطره‌نگاری: توصیف ساده و قایع که می‌تواند همراه با چاشنی طنز باشد. / مانند: کلاس نقاشی سهراب سپهری

زندگی‌نامه یا حسب حال: ثبت احوال و خاطرات خویش یا رخدادها و افکار دیگران

نمونه آثار: سفرنامه ناصرخسرو، اتاق آبی، ارزیابی شتاب زده، زندگانی جلال الدین محمد، روزها، متن میثاق دوستی، از پاریز تا پاریس، بخارای من ایل من، تذکره الاولی، کویر و...

- « قالب اکثر آثار بیشتر نثر است. اما نثر آمیخته به نظم و نظم هم داریم.

۳. ادبیات غنایی

کلمات کلیدی: احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه، امید و آرزو، دوستی، محبت، عشق، شادی، برخی مفاهیم عرفانی، عرفان، مرثیه، مناجات، گلایه و شکایت

قالب: نظم (غزل، مثنوی و رباعی) و نثر

نمونه آثار: اسرار التوحید، تفسیر سوره یوسف، لیلی و مجنون، مرصاد العباد من المبدا الى المعاد، تذکرہ الاولیا، غزلیات شمس، مثنوی معنوی، فیه ما فیه، مثل درخت در شب باران

- ﴿ ادبیات عرفانی در حوزه ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.
- ﴿ شاعران در سروden منظومه‌های داستانی معمولاً از قالب مثنوی بهره می‌برند.

۴. ادبیات پایدار (مقاومت)

کلمات کلیدی: آزادی، ستایش آزادی، آزادی خواهی، دعوت به مبارزه، پایداری در برابر ستمگران، تفکر انتقادی و آگاهی بخش، عدالت خواهی، دادگری، بیدادگری، ستم سنتیزی، حق جویی و...

محتوا: فریاد مظلومیت آزادی خواهان

هدف: دعوت به ایستادگی، مبارزه و سازش ناپذیری برابر ظلم

قالب: نظم (قصیده، غزل و چهارپاره) و نظم

- ﴿ چهارپاره برای طرح مضامین سیاسی و انتقادی به کار رفته و رواج آن از زمان مشروطه تاکنون است.
- ﴿ غزل اجتماعی: غزل‌هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل اجتماعی و سیاسی است.
- ﴿ غزل اجتماعی در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی-اجتماعی آن زمان، رواج یافت.
- ﴿ شاعران غزل اجتماعی: محمد تقی بهار، عارف قزوینی، فرخی یزدی

نمونه آثار: گوشواره عرش، سیاست نامه، قصیده بیداد ظالمان، غزل همای رحمت، در امواج سند، عباس میرزا آغازگری تنها، زندان موصل، غزل آزادی، روایت سنگر سازان ۲، قصه‌ی شیرین فرهاد، قصیده دماوند

۵. ادبیات انقلاب اسلامی

کلمات کلیدی: فرهنگ انقلابی، قیام امام حسین، اندیشه‌های امام خمینی

تعریف: آثاری که بعد از انقلاب ۱۳۵۷ خلق شده و به توصیف فضای فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و منش انقلابی جامعه‌ی پس از انقلاب می‌پردازند.

قالب: نظم (غزل و رباعی) و نثر

رباعی سرایان امروز: محمد علی مجاهدی (پروانه)، مطفی محدثی خراسانی

رباعی سرایان نامدار: خیام، عطار، مولوی، بابا افضل

نمونه آثار: دریادلان صف شکن، من زنده‌ام، غزل خاک آزادگان، بانگ جرس، به یاد ۲۲ بهمن، هم صدا با حلق اسماعیل، صبح بی تو، دری به خانه خورشید، سانتماریا، شعر شکوه چشمان تو

۶. ادبیات حاسی

تعریف: روایتی داستانی از تاریخ تخیلی یک ملت که با قهرمانی، جنگ آوری، رخدادهای شگفتی ساز می‌آمیزد.

ویژگی‌ها: قهرمانی، ملی، شگفتی سازی (خرق عادت)

داستانی: روایی بودن و بستری برای نقل مجموعه حوادث

قهرمانی: پرداختن به فردی با ویژگی‌های متمایز و برتر از سایرین (ز سر تا به پایش به کردار عاج / به رخ چون بهشت و به بالا چو ساج)

ملی: نشان دادن آداب و رسوم و عناصر فرهنگی (پرآگنده کافور بر خوبیشتن / چنان چون بود رسم و ساز کفن)

شگفت آوری: پرداختن به حوادث و موجوداتی که توجیه علمی و تجربی ندارند (همی زین فزون بایدم لشکری / هم از مردم و هم ز دیو و پری)

نمونه آثار: شاهنامه، دلیران و مردان ایران زمین، حمله حیدری، چشمۀ روشن، شعر وطن، شعر خوان هشتم، شعر ای میهن

- ﴿ حماسه هر ملت، بیانگر آرمانهای آنهاست. ﴾
- ﴿ حماسه پیوند خیال و واقعیت است. ﴾
- ﴿ در حماسه، شاعر یا نویسنده، مورخ ملت است. ﴾
- ﴿ در حماسه و نبردها، رجز خوانی به فراوانی دیده می‌شود. ﴾

۷. ادبیات داستانی

تعریف: آثاری که با بهره گیری از برخی عناصر پدید می‌آیند.

عنصر: روایت، شخصیت، لحن، زمان، مکان، زاویه‌ی دید و...

نمونه آثار: مثنوی معنوی، اخلاق محسنی، داستان خسرو، لطائف الطوایف، کلیله و دمنه، جوامع الحکایات و لوامع الروایات، شلوارهای وصله دار، سه دیدار، منطق الطیر، سندبادنامه، ارمیا، کتاب غاز و...

- ﴿ ادبیات داستانی همه‌ی آثار روایی را در بر می‌گیرد. ﴾
- ﴿ داستان ظرفی است که نویسنده تفکرات، آرزوها و مفاهیم خاص را در آن می‌گنجاند. ﴾

۸. ادبیات بهاء

موضوع: جغرافیای فرهنگی خارج از ایران

نمونه آثار: سمفونی پنجم جنوب، مزار شاعر، مائدۀ‌های زمینی و مائدۀ‌های تازه، سه پرسش، ماه نو و مرغان آواره، پیامبر و دیوانه، دیوان شرقی - غربی، پرنده‌ای به نام آذرباد، هوا را از من بگیر ...، قصه‌های دوشنبه، مسافر

☞ هنگام مطالعه تاریخ ادبیات این بخش، از مترجمان هر اثر غافل نشوید!

آثار و نامه‌ها

آثاری که زیر آنها خط کشیده شده است، منظوم و آنهایی که به صورت ستاره دار نوشته شده اند، ترکیبی از نظم و نثرند. مابقی آثار به صورت نثر نوشته شده‌اند.

آثار مربوط به هر پایه به صورت جداگانه لیست شده است.

پایه دهم

مولف	اثر
فخرالدین علی صفوی	لطایف الطوایف
آندره زید	مائده‌های زمینی و مائده‌های تازه
مولانا	<u>مثنوی معنوی</u>
فرانسوا کوپه	مزار شاعر
معصومه آباد	من زنده‌ام

پایه یازدهم

مولف	اثر
محمد بن منور	اسرار التوحید
شیخ فریدالدین عطار	<u>اسرار نامه</u>
سنایی	<u>الهی نامه</u>
سعدی	<u>بوستان</u>
جامی	*بهارستان*
ریچارد باخ	پرنده‌ای به نام آذرباد
جبران خلیل جبران	پیامبر و دیوانه
ابوالفضل بیهقی	تاریخ بیهقی
جامی	<u>تحفه الاحرار</u>
شیخ فریدالدین عطار	تذکره‌الاویا
محمد عوفی	جوامع الحکایت و لوامع الروایات*
دکتر غلامحسین یوسفی	چشممه‌ی روش

مولف	اثر
سهراب سپهری	اتفاق آبی
حسین واعظ کاشفی	اخلاق محسنی
محمدبن منور	اسرارالتوحید ...
شیخ فریدالدین عطار	<u>الهی نامه</u>
علی اکبر دهخدا	امثال و حکم
احمد بن محمد بن زید طوسی	تفسیر سوره‌ی یوسف
عبدالحسین وجданی	داستان خسرو
محمدی اشتهرادی	داستان‌های صاحبدلان
مرتضی آوینی	دریادلان صفشکن
جمال میرصادقی	دیوار
ابومعین ناصر خسرو	سفرنامه ناصر خسرو
نزارقبانی	<u>سمفوونی پنجم جنوب</u>
لتو تولستوی	سه پرسش
خواجه نظام الملک توسي	سیاست نامه
ابوالقاسم فردوسی	<u>شاهنامه</u>
نیما یوشیج	<u>شعر آی آدمها</u>
عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر...	قابوس نامه
سعدی	*گلستان*
سیدعلی موسوی گرمادوی	<u>گوشواره‌ی عرش</u>

مولف	اثر
ویکتور هوگو	بینوایان
شیخ فرید الدین عطار	تذکره الاولیا
عین القضاط همدانی	تمهیدات*
محمد رضا رحمانی	تیرانا
مهدی اخوان ثالث	<u>در حیاط کوچک پاییز</u> <u>در زندان</u>
سلمان هراتی	<u>دری به خانه خورشید</u>
عیسی سلیمانی لطف آبادی	روایت سنگرسازان ۲
سید مهدی شجاعی	سانتماریا
ظهیری سمرقندی	سنبدادنامه
ابوالقاسم فردوسی	<u>شاهنامه</u>
شکسپیر	<u>غزلواره‌ها</u>
شهاب الدین سهروردی	فی الحقيقة العشق
مولانا	فیه ما فیه
احمد عربلو	قصه‌ی شیرن فرهاد
آل‌فونس دوده	قصه‌های دوشنبه
در کتاب ذکر نشده!	کلیله و دمنه*
دکتر علی شریعتی	کویر
سعدي	* گلستان
محمد رضا شفیعی کدکنی	<u>مثل درخت در شب</u> <u>باران</u>
مولانا	<u>مثنوی معنوی</u>
شیخ فرید الدین عطار	<u>منطق الطیر</u>
پابلو نرودا	<u>هوا را از من بگیر</u> <u>خندهات را نه!</u>

مولف	اثر
باذل مشهدی	<u>حمله حیدری</u>
یوهان ولفگانگ گوته	<u>دیوان غربی - شرقی</u>
دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن	روزها
مجد خوافی	* روزه‌ی خلد*
کامور بخشایش	زندان موصل ...
بدیع الزمان فروزانفر	زندگانی جلال الدین محمد...
نادر ابراهیمی	سه دیدار
رسول پرویزی	شلوارهای وصله دار
مجید واعظی	عباس میرزا آغازگری تنها
مولانا	<u>غزلیات شمس</u>
وحشی بافقی	<u>فرهاد و شیرین</u>
دکتر محمد معین	فرهنگ معین
در کتاب ذکر نشده!	* کلیله و دمنه*
سعدی	گلستان*
نظمی گنجه‌ای	<u>لیلی و مجنون</u>
رابیندرانت تاگور	ماه نو و مرغان آواره
مولانا	<u>مثنوی معنوی</u>
نجم الدین رازی	* مرصاد العباد ...
شیخ فرید الدین عطار	<u>منطق الطیر</u>
لطفعی صورتگر	میثاق دوستی
سید حسن حسینی	هم صدا با حلق اسماعیل

پایه دوازدهم

مولف	اثر
رضا امیر خانی	ارمیا
محمد ابراهیم باستانی پاریزی	از پاریز تا پاریس
محمد بهمن بیگی	بخارای من، ایل من

ترجمه‌ها

لقب	نام
سودابه پرتوی	پرنده‌ای به نام آذرباد
نجف دریابندی	پیامبر و دیوانه
کوروش صفوی	دیوان غربی - شرقی
محمد شکرچی، ناهید نصیحت، سیدهادی خسروشاهی	سمفونی پنجم جنوب
عبدالحسین زرین کوب	قصه‌های دوشنبه
ابوالمعالی نصرالله منشی	کلیله و دمنه
ع. پاشایی	ماه نو و مرغان آواره
مهستی بحرینی	مائده‌های زمینی و مائدۀ‌های تازه

القاب و لامع

لقب	نام
بهاء الدین ولد	محمد بن حسین خطیبی
پروانه	محمدعلی مجاهدی
جذبه	محمود شاهرخی
دایه	نجم الدین رازی
سپیده کاشانی	سرور اعظم باکوچی
شهریار	سید محمدحسین بهجت تبریزی
م. امید	مهدی اخوان ثالث
م. سرشک	محمد رضا شفیعی کدکنی
مولانا / مولوی / رومی	جلال الدین محمد بلخی
مهرداد اوستا	محمد رضا رحمانی
نیما یوشیج	علی اسفندیاری

سایر نکات

در این بخش نکات مهم بطن درس‌ها را مرور می‌کنیم. عباراتی که مهم‌تر هستند و در کنکور پر تکرار بوده‌اند، برای مرور سریعتر، با علامت ✓ مشخص شده‌اند.

- ◀ **سنایی غزنوی و عطار نیشابوری**، هر دو کتابی به نام "اللهی نامه" دارند.
- ◀ جلال آل احمد در "پیرمرد چشم ما بود" با بیان حس و حال عاطفی خویش و با زبان صمیمی، نیما یوشیج را توصیف می‌کند.
- ◀ قصیده بیداد ظالمان سیف فرغانی، حول موضوع انتقاد از رفتار ظالمانه قوم مغول است.
- ◀ آثار ادبیات انقلاب، تصویری از تحولات فکری و فرهنگی جامعه‌ی معاصر را نشان می‌دهند.
- ◀ نبرد رستم و اشکبوس:

۳. رستم: از پهلوانان ایرانی	۲. افراسیاب: پادشاه توران
۶. طوس: از فرماندهان ایرانی	۵. رهام: از مبارزان ایرانی
۴. اشکبوس: پهلوان سپاه توران
۷. کاموس: از سپهبدان سپاه توران

کشانی همان اشکبوس است.

نبرد رستم و اشکبوس از عالی‌ترین صحنه‌های نبرد تن به تن است که سرشار از طنزگویی، چالاکی، دلاوری و زبان آوری است.

سپاه توران به ایران حمله می‌کند.

کیخسرو از رستم درخواست کمک می‌کند.

رستم به صورت پیاده به نبرد اشکبوس رفته و او را نابود می‌کند.

◀ نبرد سهراب و گردآفرید:

سهراب همراه سپاه توران، به دنبال پدر خود به ایران می‌آید. (رستم پدر سهراب است.)

گردآفرید علیرغم حضور کوتاه، از موثرترین شخصیت‌ها و زنان است.

سهراب قبل از ورود به ایران باید مقاومت سپید دژ که در مرز ایران و توران واقع است را بشکند.

هجیر و گزدهم فرماندهان سپید دژ هستند.

گردآفرید دختر گزدهم است.

سهراب ابتدا قصد کشتن هجیر را دارد، اما او را اسیر می‌کند.

آگاهی از اسارت هجیر باعث ولوله در دژنشینان می‌شود. اما گردآفرید پیشقدم شده و نزد سهراب می‌رود.

◀ کتاب زندان موصل خاطرات اصغر رباط جزی است، اما گردآورنده آن **کامور بخشایش** است.

◀ زندگی مولوی:

مرگ: ۵ جمادی الآخر ۶۷۲

تولد: اوایل قرن ۷ در شهر بلخ

نام پدر: **محمد بن حسین خطیبی** (بهاء ولد)

همسر: گوهر خاتون سمرقندی

علت شهرت به رومی، اقامت طولانی وی در قونیه است.

مولف: دکتر مهدی مقیمی

پدر او برای در امان ماندن از مغولان و رنجش از خوارزمشاه، از بلخ مهاجرت کرد و به قصد حج رهسپار شد. (۵ سالگی مولوی) ✓ در نیشابور با عطار ملاقات کرد و کتاب اسرارنامه را از او هدیه گرفت.

پدرش پس از حج، به درخواست کیقباد، پادشاه سلجوقی روم، راهی قونیه شد.

پس از درگذشت پدر، در بیست و چهار سالگی مجالس وعظ را به عهده گرفت.

◀ شمس و مولانا:

شمس و خانواده او اهل تبریز بودند.

شمس برای کسب علوم بسیار مسافرت می‌کرد.

✓ به دلیل سفر و جست و جو در عالم معنا به او شمس پرنده می‌گفتند.

مولانا علیرغم استادی خود، در بیست و هشت سالگی به خدمت شمس زانو زد.

مولانا چنان در معارف شمس غرق شد که مریدان خود را از یاد برد و این مسئله موجب خشم آنها شد.

شمس ناچار به ترک قونیه شد.

مولانا پسر خود سلطان ولد را در جست و جوی شمس به دمشق فرستاد و او را بازگرداند.

مجدد شمس ناچار به ترک قونیه شد و مولانا در یافتن او ناتوان ماند.

پس از این حوادث، مولانا با شاگردان خود حسام الدین چلبی و صلاح الدین زرین کوب مشغول نشر معارف الهی بود.

✓ به اسرار حسام الدین چلبی مولانا کتاب مثنوی معنوی را در سبک الهی نامه سنایی و منطق الطیر عطار نوشت.

نی‌نامه، هجده بیت ابتدایی این کتاب است.

سعدی و فخر الدین عراقی هم عصر مولوی بودند و با او دیدار کردند.

غزل "هر نفس آغاز عشق..." مولوی، سعدی را شیفته خود کرد.

◀ داستان کاوه آهنگر:

کاوه: یکی از چهره‌های بی‌نظیر که پیشیند چرمین خود را بر سر نیزه کرد و مردم را به جنبش ضد ضحاک دعوت کرد.

ضحاک: مظہر خوی بدی و شیطانی و زشتی در داستان‌های ایرانی.

ضحاک معرب ازی‌دهاک (اژدها) است.

ضحاک در اوستا موجودی است سه سره، سه پوزه و شش چشم که دیوزاد و مایه آسیب آدمیان، فتنه و فساد است.

ضحاک بارها فریب ابلیس را می‌خورد: ۱. اقدام به کشتن مردارس ۲. شیطان به شکل خوالیگری چالاک به او خورش‌های حیوانی خورانده و خوی بد را در او پرورش می‌دهد. ۳. بر اثر بوسه زدن ابلیس بر شانه او، دو مار بر آنها می‌روید.

مار در ادبیات اساطیری مظہری است از خوهای اهريمنی.

مولف: دکتر مهدی مقیمی

مردادس: پدر ضحاک که مردی پاک دین بود، توسط او و شیطان به قتل رسید تا ضحاک یه مقام شاهی برسد.

فریدون: کسی که پدرش توسط ضحاک آسیب دیده بود و در نهایت با یاری کاوه، او را در دماوند زندانی کرد.

آبtein: پدر فریدون که مغزش به ماران ضحاک خورانده شد.

فرانک: مادر فریدون که او را به البرز کوه برده و به دست مدی پاک دین سپرد.

» در مناظره، گفت و گو به قصد غلبه بر حرف است.

» غزل آزادی اثر عارف قزوینی، به سلطه بیگانگان و بیدادگری محمدعلی شاه اشاره دارد.

» در سال ۱۳۰۱، به تحریک بیگانگان، هرج و مر جملی و اجتماعی و هتاكی در مطبوعات، آزار وطن خواهان و سستی دولت مرکزی بروز کرده بود.

» بهار با الهام از این مفاهیم، قصیده دماوندیه را سرود.

» شعر شکوه چشمان تو در نکوداشت شهید حججی است.

» داستان گذر سیاوش از آتش:

کیکاووس: شاه کیانی سودابه: همسر کاووس که به سیاوش دل می‌بندد.

پس از تولد سیاوش، رستم او را به زابل برده و تحت تعليیم قرار می‌دهد.

پس از بازگشت سیاوش، سودابه به او دل می‌بندد.

سیاوش که آزم، حیا و پاکدامنی آموخته است، درخواست او را رد می‌کند. و این باعث می‌شود سودابه به او اتهام بزند.

کیکاووس به توصیه موبدان آتشی برپا می‌کند تا گناهکار را از بی‌گناه تشخیص دهند. (رسم باستانی / زمینه ملی حمامه)

سیاوش به سلامت از آتش می‌گذرد و بی‌گناهی او ثابت می‌گردد.

» شغاد برادر ناتنی رستم است که او را در چاه انداخت.

» رستم انتقام خود را از شغاد گرفت و او را با تیر به درخت دوخت.

» شغاد نماد انسان‌های پست و نامرد است.

والات چهارگزینه‌ای

۱- عبارت «وی در حمله حیدری به شرح زندگانی پیامبر و حضرت علی (ع) تا زمان شهادت پرداخته است.» معرف کیست؟

- ۱ خواجهی کرمانی   ۲ باذل مشهدی   ۳ ابن حسام خوسفی   ۴ حمدالله مستوفی

۲- عبارت زیر معرف کیست؟

«اثر شلوارهای وصله دار، او در حوزه‌های ادبیات داستانی جا دارد و قصه عینکم، از این کتاب گرفته شده است.»

- ۱ اسلامی ندوشن   ۲ رسول پرویزی   ۳ جلال آل احمد   ۴ صادق هدایت

۳- عبارت پژوهش‌های او در حوزه زبان فارسی و نقد و نظرهایی که در این زمینه ارائه کرده است، از بهترین نمونه‌های پژوهش فارسی محسوب می‌شود و کتاب روزه‌ای وی یکی از نمونه‌های برجسته حسب حال و زندگی نامه در زبان فارسی است، درباره چه کسی صدق می‌کند؟

- ۱ جلال آل احمد   ۲ عبدالرحیم تبریزی   ۳ محمدعلی اسلامی ندوشن   ۴ محمدعلی جمالزاده

۴- مولوی در چه قرنی می‌زیست؟

- ۱ هشتم   ۲ هفتم   ۳ چهارم   ۴ نهم

۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ کتاب «اسرارنامه»، سنایی به نظم است.   ۲ کتاب اسرارالتوحید به نثر است.   ۳ کتاب «منطقالطییر»، عطار به نثر است.

۶- با توجه به متن درس «در کوی عاشقان»، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ علت شهرت مولانا به «رومی» یا «مولانا روم»، اقامت طولانی وی در شهر قونیه است.

- ۲ پدر مولانا محمد بن حسین خطیبی معروف به «بهاءولد» از دانشمندان روزگار خود بود.

- ۳ مولانا پنج شش ساله بود که خاندانش شهر بلخ را بدرود گفت و چون به نیشابور رسید با عطار ملاقات کرد.

- ۴ محمد، مشهور به جلال‌الذین، ملقب به «مولانا» یا «مولوی»، اوایل قرن هفتم در شهر بلخ به دنیا آمد.

۷- نجم دایه، کتاب «مرصاد العباد» را در چه قالبی نوشته است؟

- ۱ نظم غایی   ۲ نظم نایابی   ۳ نظم نایابی   ۴ نثر داستانی

۸- نویسنده کتاب «من زنده‌ام» ..... و سپیده کاشانی نام هنری ..... است.

- ۱ معصومه آباد - سیمین دانشور   ۲ معصومه آباد - سرور اعظم باکوچی   ۳ سیمین دانشور - سیمین دانشور

۹- کتاب «جواع الحکایات و لوامع الرؤایات» نوشته کیست؟

- ۱ سعدی   ۲ سنتایی   ۳ عوفی   ۴ نصرالله منش

۱۰- چه کسی کتاب کلیله و دمنه را از زبان عربی به نثر فارسی قرن ششم ترجمه نموده است؟

- ۱ نصرالله منشی   ۲ این مقفع   ۳ سنتایی غزنوی   ۴ بروزیه طیب

۱۱- کدام اثر منتشر نیست؟

- ۱ شلوارهای وصله دار   ۲ حمله حیدری   ۳ جواع الحکایات   ۴ سه دیدار

۱۲- نام پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب در گزینه ..... ذکر شده است.

(الهی نامه - قابوس نامه - داستان‌های صاحبدلان)

- ۱ مولوی - عطار نیشابوری - نیما یوشیج   ۲ عنصرالمعالی - خواجه نظام‌الملک - عبدالحسین وجданی

- ۳ عطار نیشابوری - مولوی - محمدی اشتهرادی

۱۳- نویسنده کتاب «بخارای من، ایل من» برای انتخاب نام کتاب خود از شعر کدام شاعر کمک گرفته است؟

- ۱ حافظ   ۲ رودکی   ۳ فرخی   ۴ سعدی

مؤلف: دکتر مهدی مقیمی

- ۱۴ - درس روان‌خوانی «بوی جوی مولیان» از کتاب ..... نوشته ..... نقل شده است.
- (۱) بخارای من، ایل من - علی شریعتی (۲) کویر - محمد بهمن‌بیگی (۳) کویر - علی شریعتی
- ۱۵ - کدام یک از گزینه‌های زیر از موضوعات و مضامین ادبیات پایداری به شمار نمی‌رود؟
- (۱) ستایش آزادی و آزادی خواهی (۲) مبارزه با عوامل استبداد (۳) فرهنگ عاشورایی و قیام امام حسین (۴) دادگری و عدالت‌خواهی
- ۱۶ - مقاهم و درون‌مایه‌های ادبیات انقلاب اسلامی در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
- (۱) مبارزه با حکومت پهلوی - اندیشه‌های امام خمینی - شور و نشاط انقلابی جامعه (۲) قیام امام حسین - اندیشه‌های امام خمینی - فرهنگ اسلامی (۳) پاسداشت شهدا - قیام امام حسین - شور و نشاط انقلابی جامعه
- ۱۷ - عطار و ظهیری سمرقندی به ترتیب کدام آثار را خلق کردند؟
- (۱) منطق‌الطیر - بوی جوی مولیان (۲) سندبادنامه - منطق‌الطیر (۳) بوی جوی مولیان - منطق‌الطیر
- ۱۸ - در همه ایيات «خرق عادت» دیده می‌شود به جز .....
- (۱) بیامد دوصد مرد آتش فروز (۲) چنین است سوگند چرخ بلند (۳) یکی تازی ای برننسته سیاه (۴) نهادند بر دشت هیزم دو کوه
- ۱۹ - کتاب «هوا را از من بگیر خندهات را نه» اثر کیست؟
- (۱) پاپلو نرودا (۲) یوهان شیلر (۳) آلفونس دوده (۴) ویلیام شکسپیر
- ۲۰ - «قصه‌های دوشنبه» اثر کیست و چه کسی آن را ترجمه کرده است؟
- (۱) شکسپیر - محمد قاضی (۲) شیلر - نجف دریابندی (۳) آلفونس دوده - عبدالحسین زرین‌کوب (۴) آلفونس دوده - فریدون مشیری
- ۲۱ - کدام یک از آثار زیر از سلمان هراتی است؟
- (۱) دری به خانه خورشید (۲) پیوند زیتون بر شاخه ترنج (۳) در حیاط کوچک پاییز در زدن (۴) میل درخت در شب باران
- ۲۲ - همه گزینه‌ها به جز گزینه ..... درست است.
- (۱) «تیرانا» از مهرداد اوستا اثری در حوزه ادبیات انقلاب اسلامی است. (۲) «آن شب عزیز» از مجموعه «سانتاماریا» اثر سید مهدی شجاعی است. (۳) «شکوه چشمان تو» از مرتضی اسفندقه در مورد شهادت شهید محسن حججی است.
- ۲۳ - تیرانا اثری از ..... با نام شعر (تخلص) ..... است.
- (۱) محمدرضا رحمانی - مهرداد اوستا (۲) شفیعی کدکنی - م. سرشک (۳) مهدی اخوان ثالث - (م. امید) (۴) هوشنگ ابتهاج - هـ سایه
- ۲۴ - نویسنده‌گان آثار زیر در کدام گزینه آمده است؟
«سانتاماریا - تیرانا - شکوه چشمان تو - دری به خانه خورشید»
- (۱) مرتضی اسفندقه - مهرداد اوستا - مهدی اخوان - سلمان هراتی (۲) قیصر امین‌پور - رضا امیرخانی - مرتضی اسفندقه - شفیعی کدکنی
- ۲۵ - کدام آثار «همگی»، «نشر آمیخته به نظم» است؟
- (۱) اسرار التوحید، روضة خلد، منطق‌الطیر، فیه‌مافیه (۲) گلستان سعدی، تذکرۀ الاؤلیا، حملة حیدری، قصص الانبیا (۳) بهارستان جامی، تاریخ بیهقی، قصۀ شیرین فرهاد، تمہیدات
- ۲۶ - در کدام گزینه، موضوع همه آثار همسان و هماهنگ است؟
- (۱) منطق‌الطیر، کویر، تمہیدات (۲) مثنوی معنوی، فیه‌مافیه، کویر (۳) تمہیدات، فی حقيقة العشق، فیه‌مافیه (۴) تیرانا، تذکرۀ الاؤلیا، بخارای من ایل من

مولف: دکتر مهدی مقیمی

۲۷- در کدام گزینه یکی از آثار به درستی معرفی نشده است؟

- (۱) در حیاط کوچک پاییز در زندان: اخوان ثالث - سانتاماریا: محمدرضا رحمانی
 (۲) ارمیا: رضا امیرخانی - قصه شیرین و فرهاد: احمد عربلو
 (۳) دری به خانه خورشید: سلمان هراتی - کویر: علی شریعتی

۲۸- کدام گزینه از ویژگی‌های برجسته سبک نوشتاری تاریخ بیهقی نیست؟

- (۱) به کار گرفتن دو حرف اضافه برای یک متمم
 (۲) به کار گیری حذف‌های لغوی و معنایی
 (۳) به کار گرفتن فعل مجهول

۲۹- سبک تاریخ‌نگاری بیهقی در این عبارت، با کدام عبارت زیر در تضاد است؟

«یافتم خانه تاریک کرده و پرده‌های کتان آویخته و تر کرده و بسیار شاخه‌ها نهاده و تاس‌های بزرگ پر بیخ بر زیر آن و امیر را یافتم آنجا بر زیر تخت نشسته، پیراهن توzi، مخنقه در گردن، عقدی همه کافور...»

- (۱) امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباہ شده بود و برنشست و زود به کوشک آمد.
 (۲) ناوی ده بیاورند. یکی بزرگ تر از جهت نشست او و جامه‌ها افکندند و شراعی بر وی کشیدند.
 (۳) و نیک کوفته شد و پای راست آفگار (زمخی) شد؛ چنان که یک دوال پوست گوشت بگست و هیچ نمانده بود از غرقه شدن.
 (۴) چون روز شد کوس فروکوتند و بوق بدیندند و نعره برآمد. خوارزمشاه برنشست و فرسنگی کناره رود برفت. آب پایاب داشت و مخوف بود.

۳۰- در همه گزینه‌ها به جز ..... ، دو اثر، از یک نویسنده یا شاعر آمده است.

- (۱) تذکرۀ الاؤلیا و منطق الطیبر (۲) جوامع الحکایات و لواحم الروایات (۳) بهارستان و تحفۀ الاحرار (۴) فیه‌مافیه و دیوان کبیر

۳۱- پدیدآورنده چند اثر در کمانک روبروی آن درست نیامده است؟

دادستان‌های صاحبدلان (زهرا خانلری)، خسرو (عبدالحسین وجدانی)، آناق آبی (سهراب سپهری)، پیرمرد چشم ما بود (دکتر اسلامی ندوشن)، تفسیر سورۀ یوسف (خواجه نظام‌الملک توسي)، پیوند زیتون بر شاخۀ ترنج (موسی گرمارودی)، کباب غاز (بزرگ علوی)

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۳۲- مترجم کدام اثر درست معرفی شده است؟

- (۱) داستان من و شعر: غلامحسین یوسفی
 (۲) مائدۀ‌های زمینی: سودابه پرتوی
 (۳) پرندۀ‌ای به نام آذریاد: مهستی بحرینی
 (۴) قصه‌های دوشهب: رسول پرویزی

۳۳- ویژگی‌های ادبیات پایداری از کدام بیت برنمی‌آید؟

- (۱) شما را چو باور به یزدان بود
 (۲) ز کس جز خداوندانشان بیم نیست
 (۳) بداندیش را آتش خرمن‌اند
 (۴) که اینان ز آب و گل دیگرند
 هم او مر شما را نگهبان بود
 به فرهنگشان حرف تسلیم نیست
 خدنگی گران بر دل دشمن‌اند
 نگهبان دین، حافظ کشورند

۳۴- واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب برای کامل کردن متن زیر مناسب است؟

«سهراب از ..... به سوی ..... هنگامی که در جست‌وجوی پدرش رستم است، با شیرزن حمامۀ ملی ایران، گردآفرید، دختر ..... آشنا می‌شود.»

- (۱) ایران - توران - هجیر (۲) توران - ایران - هجیر (۳) توران - ایران - گزدهم (۴) ایران - توران - گزدهم

۳۵- پدیدآورنده گان «پیامبر و دیوانه، داستان من و شعر، ماه نو و مرغان آواره» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) جبران خلیل جبران، نزار قبانی، راییندرانات تاگور
 (۲) نزار قبانی، جبران خلیل جبران، راییندرانات تاگور
 (۳) نزار قبانی، نزار خلیل جبران، ریچارد باخ
 (۴) جبران خلیل جبران، جبران خلیل جبران، ریچارد باخ

۳۶- رباعی زیر سرودة کدام شاعر معاصر است؟

- (۱) ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش
 (۲) دریا نشیدم که کشد مشک به دوش
 (۳) پروانه
 (۴) سایه

۳۷ - ایات زیر به ترتیب، سروده چه کسانی هستند؟

- (الف) اولاً تجرید شو از هر چه هست
وانگهی از خود بشو یک بار دست
(ب) سرو و مهت نخوانم خوانم، چرا نخوانم؟
هم ما با کلاهی هم سرو با قابایی

(۱) سلمان ساوجی، خاقانی

(۲) محمد تقی بهار، منوچهری

(۳) هافت اصفهانی، بیدل دهلوی

(۴) اسیری لاهیجی، فرخی سیستانی

(۱) سلمان ساوجی، خاقانی

(۲) محمد تقی بهار، منوچهری

(۳) هفت اصفهانی، بیدل دهلوی

(۴) اسیری لاهیجی، فرخی سیستانی

۳۸ - کدام آثار، به ترتیب «منظوم، منثور، منظوم، منثور» است؟

- (۱) سمهونی پنجم جنوب، پیامبر و دیوانه، فرهاد و شیرین، تیرانا
(۲) دیوان غربی - شرقی، کویر، الهی نامه، مثل درخت در شب باران

(۱) اتاق آبی، تحفه‌الاحرار، مرصاد العباد، لطایف الطوایف

(۲) الهی نامه، پیوند زیتون بر شاخه ترنج، پیامبر و دیوانه، گلستان

۳۹ - کدام آثار به ترتیب «منثور، منثور، منظوم، منظوم» است؟

- (۱) سه دیدار، پرندگان به نام آذرباد، حمله حیدری، تمہیدات
(۲) سندبدانمه، فیه ما فیه، دری به خانه خورشید، پیوند زیتون بر شاخه ترنج

(۱) داستان‌های دل‌انگیز فارسی، من زنده‌ام، روزها، لیلی و مجnoon

(۲) فی حقیقت‌العشق، از پاریز تا پاریس، قصه شیرین فرهاد، اسرار التوحید

۴۰ - چند مورد از پدیدآورندگان آثار زیر نادرست هستند؟

- (اسرار التوحید: محمدبن منور)، (گوشواره عرش: موسوی گرمارودی)، (سیاست نامه: ناصر خسرو)، (از زیبایی شتابزده: جلال آل احمد)، (اتاق آبی: سهراب سپهری)، (سفرنامه: خواجه نظام‌الملک توسي)، (دیوار: جمال میرصادقی)، (قبوس نامه: عنصر المعلى کیکاووس)

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۴۱ - کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد «ادبیات پایداری» صحیح نیست؟

(۱) ستایش آزادی و آزادی خواهی

(۲) انعکاس عواطف انسانی و آرزوهای شاعر

(۱) انعکاس آزادی و آزادی خواهی

(۲) انعکاس فریاد مظلومیت آزادی خواهان

(۳) خوانندگان متون ادبی از ادبیات پایداری با عنوان «ادب مقاومت» هم یاد می‌کنند.

۴۲ - پدیدآورندگان آثار زیر به ترتیب در گزینه ..... معرفی شده‌اند.

اتاق آبی - داستان‌های صاحبدلان - ارزیبایی شتابزده

(۱) سهراب سپهری - محمدی اشتهرادی - جلال آل احمد

(۲) نیما یوشیج - سهراب سپهری - جلال آل احمد

(۱) سهراب سپهری - محمدی اشتهرادی - جلال آل احمد

(۲) نیما یوشیج - سهراب سپهری - جلال آل احمد

۴۳ - هم‌صدا با حلق اسماعیل، سه دیدار و روزها، به ترتیب، از آثار چه کسانی است؟

(۱) حسن حسینی، رسول پرویزی، مجید واعظی

(۲) حسن حسینی، نادر ابراهیمی، اسلامی ندوشن

(۱) حسن حسینی، رسول پرویزی، مجید واعظی

(۲) حسن حسینی، نادر ابراهیمی، اسلامی ندوشن

۴۴ - سراینده کدام بیت در کمانک رو به روی آن نادرست نوشته شده است؟

(۱) کنار نام تو لنگر گرفت کشی عشق / یا که یاد تو آرامشی است طوفانی (قیصر امین‌پور)

(۲) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل کند این مسئله‌ها را (محمدعلی بهمنی)

(۳) دانست که دل اسیر دارد / دردی نه دوازدیر دارد (نمایمی گنجوی)

(۴) عشق بازی، کار بیکاران بود / عاقلش با کار بیکاران چه کار (بیدل دهلوی)

۴۵ - شعر «آزادی» با مطلع «ناله مرغ اسیر، این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است» از کیست؟

(۱) شفیعی کدکنی

(۲) ابوالقاسم عارف قزوینی

(۳) فرخی یزدی

(۴) ملک‌الشعراء بهار

۴۶ - سراینده کدام یک از ایات نادرست است؟

(۱) کنار نام تو لنگر گرفت کشی عشق / یا که یاد تو آرامشی است طوفانی (قیصر امین‌پور)

(۲) به حرص ار شربتی خوردم مگیر از من که بد کردم / بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا (سنایی)

(۳) ای حقیقی ترین مجاز ای عشق / ای همه استعاره‌ها با تو (قیصر امین‌پور)

(۴) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است (سنایی)

۴۷ - نویسنده کتاب «روزها» کیست و در چه زمینه‌ای نگارش یافته است؟

(۱) محمدعلی اسلامی ندوشن - سفرنامه

(۲) علی شریعتی - جامعه‌شناسی

(۳) محمدعلی اسلامی ندوشن - حسب حال

۴۸ - تمام گزینه‌های زیر در مورد واژه «ضحاک» درست می‌باشند، به جز گزینه .....

- (۱) در «اوستا» اهریمنی است سه پوزه، سه سر و شش چشم دارد.
- (۲) در داستان‌های ایرانی مظہر خوی شیطانی است و زشتی و بدی است.
- (۳) مخفف واژه اوستایی «ازی‌دهاک» است.

۴۹ - در کدام گزینه تمامی موارد ذکر شده «نظم» است؟

- (۱) الهی‌نامه، حمله حیدری، مثل درخت در شب باران
- (۲) فرهاد و شیرین، تذکرۀ الولیا، جوامع الحکایات
- (۳) تحفة الاحرار، مرصاد العباد، قصۀ شیرین فرهاد

۵۰ - مجموعه شعر «ماه نو و مرغان آواره» سروده کیست؟

- (۱) ریچارد باخ
- (۲) تاگور
- (۳) گوته
- (۴) جبران خلیل جبران

پا�‌های تشریح

- ۱ - گزینه ۲
 ۲ - گزینه ۲
 ۳ - گزینه ۳ اسلامی ندوشن پژوهش گر و محقق معاصر و صاحب آثاری چون روزها، جام جهان بین، در کشور شوراهما و ... است.
 ۴ - گزینه ۲
 ۵ - گزینه ۳ کتاب‌های عطار که منظوم هستند شامل: منطق الطیب، الهی‌نامه، مختارنامه، مصیبت‌نامه * تنها اثر منتشر باقی‌مانده از عطار کتاب تذکرۀ اولیا است.
 ۶ - گزینه ۴ محمد «ملقب»، به جلال‌الدین و مشهور به «مولانا»، یا «مولوی»، است.
 ۷ - گزینه ۲ نجم‌الدین رازی اثر خود را به شیوه و قالب «داستانی» و روایی نوشته است. درس «باران محبت»، به شیوه‌ای داستانی به ذکر خلقت انسان و آفرینش او می‌پردازد.
 ۸ - گزینه ۲
 ۹ - گزینه ۳
 ۱۰ - گزینه ۴
 ۱۱ - گزینه ۲ حمله حیدری از باذل مشهدی در قالب مثنوی و با موضوع حماسه مذهبی سروده شده است.
 ۱۲ - گزینه ۴ به درستی پدیدآورندگان آثار درخواست شده را به ترتیب ذکر کرده است.
 ۱۳ - گزینه ۲ نویسنده با استفاده از قصيدة رودکی با مطلع «بوی جوی مولیان آید همی / یاد یار مهریان آید همی»، کتاب خود را «بخارای من، ایل من، نامیده است.
 ۱۴ - گزینه ۴ درس روان‌خوانی «بوی جوی مولیان» از کتاب بخارای من، ایل من نوشته محمد بهمن‌یگانی نقل شده است.
 ۱۵ - گزینه ۳ مطابق دسته‌بندی صورت گرفته در کتاب فرهنگ عاشورایی و قیام امام حسین در حوزه ادبیات انقلاب اسلامی می‌گنجد.
 ۱۶ - گزینه ۲ درون‌مایه ادبیات انقلاب اسلامی، قیام امام حسین، اندیشه‌های امام خمینی و فضای فرهنگی، معنوی و شور و نشاط انقلابی جامعه، تأثیر پذیرفته است.
 ۱۷ - گزینه ۴ منطق‌الطیب اثر عطار و سندبادنامه اثر ظهیری سمرقندی است.
 ۱۸ - گزینه ۲ گزینه ۲ اشاره دارد به آداب و رسوم که نشانه ملی حماسه است.
 ۱۹ - گزینه ۱ این اثر از شاعر اهل شیلی پایبلو نرودا، است.
 ۲۰ - گزینه ۲ «قصه‌های دوشنبه، اثر آلفونس دوده، نویسنده فرانسوی است که توسط عبدالحسین زرین‌کوب ترجمه شده است.
 ۲۱ - گزینه ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲) از شفیعی کدکنی
 گزینه ۳) از مهدی اخوان ثالث
 گزینه ۴) علی موسوی گرمارودی
 ۲۲ - گزینه ۲ «دری به خانه خورشید»، از سلمان هراتی در حوزه ادبیات انقلاب اسلامی است.
 ۲۳ - گزینه ۱ محمدرضا رحمانی، معروف به «مهرداد اوستا»، شاعر ادبیات انقلاب اسلامی است که آثاری چون: تیرانا، پالیزبان، از کاروان رفته و امام، حماسه دیگری را در کارنامه ادبی خود دارد.
 ۲۴ - گزینه ۴ بررسی گزینه‌های دیگر:
 ۱) مهدی اخوان: در حیاط کوچک پاییز در زندان
 ۲) عیسی سلیمانی: روایت سنگرسازان، رضا امیرخانی: ارمیا، علی موسوی گرمارودی: پیوند زیتون بر شاخه ترنج
 ۳) قیصر امین‌پور: مثل شمشه مثُل رود، شفیعی کدکنی: مثل درخت در شب باران
 ۲۵ - گزینه ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:
 منطق‌الطیبر: نظم
 قصه شیرین فرهاد: نثر
 حمله حیدری: نظم
 ۲۶ - گزینه ۳ تمامی این آثار درباره قرب الهی و عرفان است.
 ۲۷ - گزینه ۲ سانتاماریا مجموعه آثار سید مهدی شجاعی است و محمدرضا رحمانی یا مهرداد اوستا نویسنده تیرانا می‌باشد.
 ۲۸ - گزینه ۱ خودتان نگاه دوباره‌ای به متن درس بیندازید تا برای هر کدام از سه مورد ۲ تا ۴ چندین نمونه به چشمستان بخورد.
 ۲۹ - گزینه ۱ از ویزگی‌های تاریخ پیهقی که آن را نسبت به دیگر کتاب‌های تاریخ خواندنی تر می‌کند، بیان جزئیات و تصویرسازی‌های دقیقی است که بیشتر این تاریخ را به داستانی زیبا نزدیک می‌کند تا کتابی خشک و تاریخی. این توصیف‌گری و نکته‌بینی در همه گزینه‌ها و متن پرسش آشکارا دیده می‌شود اما در گزینه نخست اصلًا از آن خبری نیست؛ اگر قبول ندارید، پس لطفاً بفرماید. خیمه کجا بود؟ چه اندازه بود؟ چه رنگی بود؟ جامه‌های خیس امیرمسعود چه رنگی و چه جنسی بودند؟ بعد که آنها را عوض کرد چه لباس‌هایی به تن کرد؟ از چه راهی به سمت کوشک رفت؟ پقدار طول کشید و ...

مولف: دکتر مهدی مقیمی

- ۳۰ - گزینه ۲ «جوامع الحکایات ولوامع الرویات، کلایک کتاب است از محمد عوفی با موضوع داستان و حکایت.
- ۳۱ - گزینه ۲ «داستان‌های صاحبدلان»: به کوشش محمدی اشتهرادی // «پیرمرد چشم ما بود: نوشهای از جلال آل احمد در کتاب ارزیابی شتابزده» // «تفسیر سوره یوسف» به نثر مسجع از احمد محمد زید توosi // «کتاب غاز: داستان کوتاه طنزآمیز از محمدعلی جمالزاده
- ۳۲ - گزینه ۱ «داستان من و شعر، سروده نزار قبانی، شاعر معروف ادبیات عرب و ترجمه دکتر غلامحسین یوسفی است.
- ۳۳ - گزینه ۱ در اینجا مستقیماً از ستم، دشمن، دفاع از کشور و ... سخن به میان یافته است.
- ۳۴ - گزینه ۳
- ۳۵ - گزینه ۱
- ۳۶ - گزینه ۲ رباعی سوال سروده محمد علی مجاهدی (پروانه) است.
- ۳۷ - گزینه ۴ هر دو بیت از کارگاه متن پژوهی کتاب فارسی ۳ انتخاب شده است.
- ۳۸ - گزینه ۲ در گزینه ۲، مشکلی وجود ندارد اما مواردی که با صورت سوال مطابقت ندارند در سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: «اتفاق آبی» و «مرصاد العباد»، منثور هستند و «تحفه الاحرار» منظوم است.
- گزینه ۳: کتاب «پیوند زیتون بر شاخه ترنج»، مجموعه شعر است.
- گزینه ۴: «مثل درخت در شب باران»، شعر است.
- ۳۹ - گزینه ۴ نادرستی‌های سایر گزینه‌ها:
- ۱: تمہیدات به نثر است.
- ۲: روزها به نثر است.
- ۳: قصه شیرین فرهاد و اسرار التوحید هم منثور هستند.
- ۴۰ - گزینه ۲ سیاست نامه از خواجه نظام‌الملک توسي است و سفرنامه از ناصر خسرو است.
- ۴۱ - گزینه ۲ بیان احساسات، عواطف انسانی و ذکر امید و آرزوهای شاعرانه در حوزه ادب غنایی می‌گنجد.
- ۴۲ - گزینه ۱ اتفاق آبی = سهراب سپهری (درس ۵)
- داستان‌های صاحبدلان = محمدی اشتهرادی (گنج حکمت درس ۲)
- ارزیابی شتابزده = جلال آل احمد (روان‌خوانی درس ۵ - پیرمرد چشم ما بود)
- ۴۳ - گزینه ۴ هم صدا با حلق اسماعیل: حسن حسینی
- سه دیدار: نادر ابراهیمی
- روزها: اسلامی ندوشن
- ۴۴ - گزینه ۴ بیت گزینه ۴ سروده شاه نعمت‌الله ولی است.
- ۴۵ - گزینه ۳ عارف قزوینی، شاعر انقلابی دوره مشروطه در سال ۱۲۵۹ ش و در قزوین به دنیا آمد. اشعار اوی عمدتاً رنگ و بوی انقلابی و سیاسی دارد وی یکی از پیشگامان شعر نو است.
- ۴۶ - گزینه ۴ بیت ۴ از سعدی است.
- ۴۷ - گزینه ۴ کتاب «روزها»، نوشته، نویسنده و محقق معاصر، دکتر اسلامی ندوشن است این کتاب از نمونه‌های برجسته حسب حالی نویسی در ادبیات فارسی است.
- ۴۸ - گزینه ۱ مُقرَّب: به واژه‌ای گفته می‌شود که وارد زبان عربی شده و عرب‌ها برای سازگار نمودن آن با ساختار آوای زبان خود، دگرگونی‌هایی در شیوه تلفظ آن پدید آورده‌اند؛ به این نمونه توجه کنید:
- گوهر (فارسی) ← جوهر (عرب)
- پردیس (فارسی) ← فردوس (عرب)
- آبریز (فارسی) ← ابریق (عرب)
- کندک (فارسی) ← خندق (عرب)
- همان گونه که در کتاب درسی آمده است «ضحاک»، معزب واژه‌ای اوتستاین «اژدی‌دهاک»، است نه مخفی آن؛ «اژدی‌دهاک» در فارسی امروز به «اژدها» تبدیل شده است.
- ۴۹ - گزینه ۱ آثار زیر همگی نثر هستند:
۱. تذکرۀ الاولیا ۲. جوامع الحکایات ۳. مرصاد العباد ۴. قصه شیرین فرهاد ۵. روضة خلد
- ۵۰ - گزینه ۲ تاگور شاعر هندی مجموعه شعر «ماه نو و مرغان آواره» را سروده است.

پاک خانمہ کلیدیہ

۱ - ۲	۹ - ۳	۱۷ - ۴	۲۵ - ۲	۳۳ - ۱	۴۱ - ۲	۴۹ - ۱
۲ - ۲	۱۰ - ۴	۱۸ - ۲	۲۶ - ۳	۳۴ - ۳	۴۲ - ۱	۵۰ - ۲
۳ - ۳	۱۱ - ۲	۱۹ - ۱	۲۷ - ۲	۳۵ - ۱	۴۳ - ۴	
۴ - ۲	۱۲ - ۴	۲۰ - ۲	۲۸ - ۱	۳۶ - ۲	۴۴ - ۴	
۵ - ۳	۱۳ - ۲	۲۱ - ۱	۲۹ - ۱	۳۷ - ۴	۴۵ - ۳	
۶ - ۴	۱۴ - ۴	۲۲ - ۲	۳۰ - ۲	۳۸ - ۲	۴۶ - ۴	
۷ - ۲	۱۵ - ۳	۲۳ - ۱	۳۱ - ۲	۳۹ - ۴	۴۷ - ۴	
۸ - ۲	۱۶ - ۲	۲۴ - ۴	۳۲ - ۱	۴۰ - ۲	۴۸ - ۱	

«بِهِ کجا چنین شتابان؟»
گَوْن از نسیم پرسید
«دَلِ من گرفته زینجا
هوس سفر نداری
ز غبار این بیابان؟»
«همه آرزویم، اما
چه کنم که بسته پایم...»
«بِهِ کجا چنین شتابان؟»
«بِهِ هر آن کجا که باشد به جز این سرا سرایم»
«سفرت به خیر! اما، تو و دوستی، خدا را
چو ازین کویر وحشت به سلامتی گذشتی
به شکوفه ها به باران
برسان سلام ما را»

استاد محمد رضا شفیعی کردکنی

